

**CULTURAL EXCHANGE PROGRAMME
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA
AND
THE GOVERNMENT OF MONGOLIA
FOR THE YEARS 2019-2023**

The Government of the Republic of India and the Government of Mongolia (hereafter jointly referred to as the "Parties" and separately as a "Party");

RECALLING of the implementation of the Cultural Agreement signed between the Parties on February 9, 1978, and

DESIRING to strengthen the friendly links between the Parties so as to deepen cultural relations between them;

Have agreed on the following Cultural Exchange Programme for the period 2019-2023:

Article 1

Music and Dance

The Parties shall exchange music and dance ensembles and/or individual performing artists including classical and folk troupes for a period not exceeding 10 days each. Dates and other details of such exchange will be mutually agreed upon by the Parties through diplomatic channels.

Article 2

Theater

Both Parties shall encourage and facilitate exchange of theatre performances in both countries and to participate in local and international theatre festivals on mutually agreed terms.

Both Parties shall exchange theatre journals and publications on a reciprocal basis between the two countries on mutually agreed terms.

Article 3

Arts

The Parties shall exchange contemporary and modern art exhibitions between the two countries on reciprocal basis on mutually agreed terms.

Article 4

Exhibitions, Seminars and Conference

Both Parties shall invite experts from the other side to participate in international seminars, symposiums, conferences, camps, residencies etc. on culture and arts.

Article 5

Archeology

Both Parties shall support cooperation in the fields of protection, conservation and promotion of the cultural heritage of both countries.

The Parties shall exchange one expert each in the field of protection and conservation of ancient monuments and archaeological sites, art objects and development of archaeological site museums for a two-week period, details of which shall be mutually agreed upon by the Parties through diplomatic channels.

Article 6

Archives

The Parties shall promote exchange of information and documentation concerning the history of Mongolia in the archives of India and the history of India in the archives of Mongolia, as well as copies of documents (digital copies) of interest to both Parties in order to replenish in respective collections. Modalities will be worked out through mutual consultations.

Both Parties shall exchange experts for a period of one week in each case, in the field of Record Management, Archives Administration and Conservation of Records, digitalization and digital preservation of records.

Article 7

Library

Both Parties will exchange publications and other reading materials of mutual interest on reciprocal basis.

The Parties will assist exchange of visits of library experts reciprocally with a view to promote library activities between both the countries. Details shall be finalized through diplomatic channels.

Article 8

Museums

The National Museums on both sides will exchange exhibitions, museum exhibits and museum personnel. Exhibitions may also be organized jointly by the respective museums. Details shall be finalized through diplomatic channels.

Exchange of the museum's personals/experts including Curators, Deputy Curators, Research Officer, Assistant Curators, and Conservators for a period of four weeks to share the knowledge and expertise in respective fields.

Exchange of standard art publications.

Article 9

Literature

Both Parties shall exchange a writer's delegation on reciprocal basis. Details of such visits shall be mutually decided by the Parties through diplomatic channels.

Both Parties shall promote the translation of literary works of famous writers and poets in both countries.

Article 10

Research and Documentation

Both Parties shall facilitate:

- (a) Study of the artistic heritage, folklore/folk traditions and narrative forms.
- (b) Devising creative activities for cognitive and skill development of the students.
- (c) Exploring possibilities of developing educational activities at Art Academies, Museums, Cultural Centers and Educational Institutions for children.

Article 11

Sports

The Parties shall share experience in the field of sports and would explore the possibilities of exchanging sports teams/coaches and sports administrators in diverse disciplines, details thereof being decided through mutual consultations.

Article 12

Mass Media

The Parties shall broadcast each other's national days through their respective radio and TV organizations and encourage the exchange of TV programmes and radio folk music recording.

The Parties shall exchange two journalists, including one who is engaged in dissemination of Government information, for a period not exceeding 5 days.

Article 13

Miscellaneous

This Programme shall come into force on the date of signature and shall remain valid until 31 December, 2023.

The Cultural Exchange Programme can be reviewed or amended at any time by mutual written consent of the Parties through diplomatic channels.

The financial and general provisions concerning the exchanges under this Programme shall be settled by mutual consultations through diplomatic channels.

Either Party may terminate this Programme by giving written notice to the other Party six months in advance. The termination of this Programme shall not prejudice the completion of any on-going programmes and projects under this Programme unless the Parties decide otherwise.

DONE at New Delhi, on 20 September 2019 in three originals each in Hindi, Mongolian and English Languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence, English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT
THE REPUBLIC OF INDIA

Name: M. P. Singh
Designation: Ambassador of
India

FOR THE GOVERNMENT
OF MONGOLIA

Name: Damdin Tsogtbaatar
Designation: Minister for
Foreign Affairs

भारत गणराज्य की सरकार
तथा
मंगोलिया की सरकार
के बीच
वर्ष 2019-2023 के लिए
सांस्कृतिक आदान-प्रदान कार्यक्रम

भारत गणराज्य की सरकार तथा मंगोलिया की सरकार (जिन्हें इसके पश्चात् संयुक्त रूप से "दोनों पक्ष" और पृथक रूप से "पक्ष" कहा गया है) ;

09 फरवरी, 1978 को दोनों पक्ष के बीच हस्ताक्षरित संस्कृतिक करार के कार्यान्वयन का स्मरण करते हुए और

उनके बीच सांस्कृतिक संबंधों को प्रगाढ़ करने के लिए दोनों पक्ष के बीच मैत्रीपूर्ण संबंधों को सुदृढ़ करने की इच्छा से;

2019-2023 की अवधि के लिए निम्नलिखित सांस्कृतिक आदान-प्रदान कार्यक्रम पर सहमत हुई हैं;

अनुच्छेद 1

संगीत और नृत्य

दोनों पक्ष, शास्त्रीय और लोक मंडलियों सहित संगीत और नृत्य मंडलियों और/या व्यक्तिगत रूप से कला प्रस्तुति करने वाले कलाकारों, प्रत्येक का अधिकतम 10 दिनों की अवधि के लिए आदान-प्रदान करेंगे। ऐसे आदान-प्रदान की तारीखें और अन्य व्यौरे राजनयिक चैनलों के माध्यम से दोनों पक्ष द्वारा परस्पर सहमति के आधार पर निर्धारित किए जाएंगे।

अनुच्छेद 2

रंगमंच

दोनों पक्ष, परस्पर रूप से सहमत शर्तों पर दोनों देशों में रंगमंच प्रस्तुतियों के आदान-प्रदान और स्थानीय और अंतरराष्ट्रीय रंगमंच महोत्सवों में सहभागिता को प्रोत्साहित करेंगे और इसे सुविधाजनक बनाएंगे।

दोनों पक्ष, परस्पर रूप से सहमत शर्तों पर दोनों देशों के बीच आपसी आधार पर रंगमंच संबंधी पत्रिकाओं और प्रकाशनों का आदान-प्रदान करेंगे।

अनुच्छेद 3

कला

दोनों पक्ष, परस्पर रूप से सहमत शर्तों पर आपसी आधार पर दोनों देशों के बीच समकालीन और आधुनिक कला प्रदर्शनियों का आदान-प्रदान करेंगे।

अनुच्छेद 4

प्रदर्शनी, संगोष्ठी और सम्मेलन

दोनों पक्ष, संस्कृति और कला पर अंतरराष्ट्रीय संगोष्ठियों, विचार-गोष्ठियों, सम्मेलनों, शिविरों, आवासीय कार्यक्रमों आदि में भाग लेने के लिए दूसरे पक्ष के विशेषज्ञों को आमंत्रित करेंगे।

अनुच्छेद 5

पुरातत्व विज्ञान

दोनों पक्ष, दोनों देशों की सांस्कृतिक विरासत की संरक्षा, संरक्षण और संवर्धन के क्षेत्र में सहयोग का समर्थन करेंगे।

दोनों पक्ष, दो सप्ताह की अवधि के लिए प्राचीन स्मारकों और पुरातत्वीय स्थलों, कला वस्तुओं की संरक्षा और संरक्षण तथा पुरातत्वीय स्थल संग्रहालयों के विकास के क्षेत्र में प्रत्येक के लिए एक-एक विशेषज्ञ का आदान-प्रदान करेंगे। ऐसे आदान-प्रदान के ब्यौरे राजनयिक चैनलों के माध्यम से दोनों पक्ष द्वारा परस्पर रूप से तय किए जाएंगे।

अनुच्छेद 6

अभिलेखागार

दोनों पक्ष, संबंधित संग्रहों में पुनः पूर्ति के लिए भारत के अभिलेखागार में मंगोलिया के इतिहास और मंगोलिया के अभिलेखागार में भारत के इतिहास से संबंधित सूचना और प्रलेखन के साथ-साथ दोनों पक्ष के हितों से संबंधित दस्तावेजों की प्रतियों (डिजिटल प्रतियों) का आदान-प्रदान करेंगे। तत्संबंधी कार्यविधियां परस्पर परामर्श के माध्यम से तय की जाएंगी।

दोनों पक्ष, अभिलेख प्रबंधन, अभिलेखागार प्रशासन, अभिलेखों के संरक्षण, अभिलेखों के अंकीकरण एवं अंकीय परिरक्षण के क्षेत्र में प्रत्येक मामले में एक सप्ताह की अवधि के लिए विशेषज्ञों का आदान-प्रदान करेंगे।

अनुच्छेद 7

पुस्तकालय

दोनों पक्ष परस्परिक आधार पर एक-दूसरे के हित के प्रकाशनों और अन्य पठन सामग्रियों का आदान-प्रदान करेंगे।

दोनों पक्ष, दोनों देशों के बीच पुस्तकालय कार्यकलापों को प्रोत्साहित करने के उद्देश्य से परस्पर रूप से पुस्तकालय विशेषज्ञों के दौरों के आदान-प्रदान में मदद करेंगे। व्यौरों को राजनयिक चैनलों के माध्यम से अंतिम रूप दिया जाएगा।

अनुच्छेद 8

संग्रहालय

दोनों पक्षों के राष्ट्रीय संग्रहालय प्रदर्शनियों, संग्रहालय प्रदर्शों तथा संग्रहालय कार्मिकों का आदान-प्रदान करेंगे। संबंधित संग्रहालयों द्वारा संयुक्त रूप से प्रदर्शनियां भी आयोजित की जाएंगी। व्यौरों को राजनयिक चैनलों के माध्यम से अंतिम रूप दिया जाएगा।

संबंधित क्षेत्रों में ज्ञान और विशेषज्ञता को साझा करने के लिए चार सप्ताह की अवधि के लिए संग्रहाध्यक्षों, उपसंग्रहाध्यक्षों, अनुसंधान अधिकारियों, सहायक संग्रहाध्यक्षों, संरक्षकों सहित संग्रहालय के कार्मिकों/विशेषज्ञों का आदान-प्रदान।

मानक कला प्रकाशनों का आदान-प्रदान।

अनुच्छेद 9

साहित्य

दोनों पक्ष, परस्पर आधार पर एक लेखक प्रतिनिधिमंडल का आदान-प्रदान करेंगे। ऐसे दौरों के व्यौरे राजनयिक चैनलों के माध्यम से दोनों पक्ष द्वारा परस्पर रूप से तय किए जाएंगे।

दोनों पक्ष, दोनों देशों के प्रसिद्ध लेखकों और कवियों की साहित्यिक कृतियों के अनुवाद को प्रोत्साहित करेंगे।

अनुच्छेद 10

अनुसंधान और प्रलेखन

दोनों पक्ष निम्नलिखित को सुगम बनाएंगे :

- क) कलात्मक विरासत, लोक साहित्य/लोक परम्परा तथा कथा रूपों का अध्ययन।
- ख) छात्रों के ज्ञानात्मक तथा कौशल विकास के लिए रचनात्मक कार्यकलापों को तैयार करना।
- ग) बच्चों के लिए कला अकादेमियों, संग्रहालयों, सांस्कृतिक केन्द्रों और शैक्षिक संस्थाओं में शैक्षणिक कार्यकलापों को विकसित करने की संभावनाओं का पता लगाना।

अनुच्छेद 11

खेल

दोनों पक्ष, खेल के क्षेत्र में अनुभव साझा करेंगे और विविध क्षेत्रों में खेल टीमों/प्रशिक्षकों (कोच) और खेल प्रशासकों के आदान-प्रदान की संभावनाओं का पता लगाएंगे जिसके ब्यौरे आपसी परामर्श के माध्यम से तय किए जाएंगे।

अनुच्छेद 12

जन संचार

दोनों पक्ष, अपने संबंधित रेडियो और टीवी संगठनों के माध्यम से एक-दूसरे के राष्ट्रीय दिवसों का प्रसारण करेंगे और टीवी कार्यक्रमों एवं रेडियो लोक संगीत रिकॉर्डिंग के आदान-प्रदान को प्रोत्साहित करेंगे।

दोनों पक्ष, अधिकतम पांच दिनों की अवधि के लिए दो पत्रकारों का आदान-प्रदान करेंगे, जिसमें एक शामिल पत्रकार सरकारी सूचना के प्रचार-प्रसार में कार्यरत होना चाहिए।

अनुच्छेद 13

विविध

यह कार्यक्रम इस पर हस्ताक्षर होने की तारीख से प्रभावी होगा और 31 दिसम्बर, 2013 तक वैध रहेगा।

इस सांस्कृतिक आदान-प्रदान कार्यक्रम को राजनयिक चैनलों के माध्यम से दोनों पक्षों की पारस्परिक लिखित सहमति के द्वारा किसी भी समय पुनरीक्षित या संशोधित किया जा सकता है।

इस कार्यक्रम के अंतर्गत आदान-प्रदान से संबंधित वित्तीय और सामान्य प्रावधान राजनयिक चैनलों के माध्यम से आपसी परामर्श के द्वारा तय किए जाएंगे।

दोनों में से कोई भी पक्ष, दूसरे पक्ष को छः माह पहले लिखित सूचना देते हुए इस कार्यक्रम को समाप्त कर सकता है। इस कार्यक्रम के समाप्त होने से इस कार्यक्रम के अंतर्गत किसी भी जारी कार्यक्रमों और परियोजनाओं के पूर्ण होने पर प्रतिकूल प्रभाव नहीं पड़ेगा, जब तक दोनों पक्ष कोई अन्यथा निर्णय न ले लें।

इस कार्यक्रम पर नई दिल्ली में 20 सितंबर 2019 को हिंदी, मंगोलियाई और अंग्रेजी भाषा में प्रत्येक की दो मूल प्रतियों पर हस्ताक्षर किए गए। इसके सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं।

निर्वचन में किसी विभेद की स्थिति में, अंग्रेजी पाठ मान्य होगा।

भारत गणराज्य की सरकार
की ओर से

नाम : एम पी सिंह
पदनाम : भारतीय राजदूत

मंगोलिया की सरकार
की ओर से

नाम : डी त्सोगत बातर
पदनाम : विदेश मंत्री

СОЁЛЫН СОЛИЛЦООНЫ ТУХАЙ
БҮГД НАЙРАМДАХ ЭНЭТХЭГ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРООНДЫН
2019-2023 ОНЫ ХӨТӨЛБӨР

Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын Засгийн газар болон Монгол Улсын Засгийн газар (цаашид хамтад нь “Талууд”, тус тусднь “Тал” гэх),

Талуудын хооронд 1978 оны 2 дугаар сарын 9-ний өдөр байгуулсан Соёлын хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг үргэлжлүүлэх шаардлага байгааг ТЭМДЭГЛЭН;

Талууд хоорондын найрсаг харилцааг бэхжүүлэхийн хамтаар соёлын харилцааг гүнзгийрүүлэхийг ЭРМЭЛЗЭН,

2019-2023 онд хэрэгжүүлэх дараах Соёлын солилцооны хөтөлбөрийг харилцан тохиролцов. Үүнд:

1 дүгээр зүйл

Хөгжим, бужиг

Талууд сонгодог болон ардын урлагийн уран бүтээлч болон/эсхүл хамтлагийг 10-аас илүүгүй хоногийн хугацаагаар харилцан солилцоно. Талууд ийнхүү хэрэгжүүлэх солилцооны хугацаа болон бусад тодорхой асуудлыг дипломат шугамаар харилцан тохиролцоно.

2 дугаар зүйл

Театр

Талууд театрын тогтолтыг өөрийн орнуудад харилцан зохион байгуулахыг хөхиүлэн дэмжих бөгөөд харилцан тохиролцсон нөхцөлөөр орон нутгийн болон олон улсын театрын наадамд өөрийн орны төлөөлөгчдийг оролцуулна.

Талууд харилцан тохиролцсон нөхцөлөөр адил тэгш байх зарчмыг баримтлан театрүүн сэтгүүл, нийтлэлийг харилцан солилцно.

3 дугаар зүйл

Урлаг

Талууд харилцан тохиролцсон нөхцөлөөр адил тэгш байх зарчмыг баримтлан орчин үеийн урлагийн үзэсгэлэнг харилцан зохион байгуулна.

4 дүгээр зүйл

Үзэсгэлэн, семинар, хурал

Тал бүр өөрийн оронд зохион байгуулах урлаг, соёлын олон улсын семинар, чуулга уулзалт, хурал, зөвлөгөөн, кемп зэрэг арга хэмжээнд нөгөө талын зөвлөх мэргэжилтнийг урьж оролцуулна.

5 дугаар зүйл

Археологи

Талууд хоёр орны соёлын өвийг хадгалах, хамгаалах, сурталчлах чиглэлээрх хамтын ажиллагааг дэмжинэ.

Талууд эртний хөшөө дурсгал, археологийн олдвор, урлагийн бүтээлийг хадгалах, хамгаалах, мөн археологийн олдворын музейг хөгжүүлэх чиглэлд тус тус нэг мэргэжилтнийг хоёр долоо хоногийн хугацаагаар солилцох бөгөөд үүнтэй холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээллийг дипломат шугамаар харилцан тохиролцно.

6 дугаар зүйл

Архив

Талууд тус бүрт байгаа мэдээллийг нэгтгэх зорилгоор Энэтхэгийн архивт байгаа Монголын түүхийн талаарх баримт бичиг болон Монголын архивт байгаа Энэтхэгийн түүхийн талаарх хоёр талын сонирхсон баримт бичиг, тэдгээрийн хуулбар (цахим хуулбар) зэргийг харилцан солилцохыг дэмжинэ. Холбогдох зохицуулалтыг харилцан зөвлөлдөж тохиролцно.

Талууд бүртгэлийн удирдлага, архивын удирдлага, болон баримт бичгийн хадгалалт, түүнчлэн цахим сан бүрдүүлж, хадгалах чиглэлийн зөвлөх мэргэжилтнүүдийг нэг долоо хоногийн хугацаагаар солилцно.

7 дугаар зүйл

Номын сан

Талууд харилцан адил байх зарчмыг баримтлан харилцан сонирхсон нийтлэл болон бусад хэвлэмэл материалыг солилцно.

Талууд хоёр улсын хоорондын номын сангийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор номын сангийн мэргэжилтнүүд харилцан айлчлахад дэмжлэг үзүүлнэ. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дипломат шугамаар эцэслэн тохиролцно.

8 дугаар зүйл

Музей

Талуудын Үндэсний музей нь үзэсгэлэн, музейн үзмэр болон музейн ажилтуудын солилцоог хэрэгжүүлнэ. Холбогдох музейнүүд хамтарсан үзэсгэлэн зохион байгуулж болно. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дипломат шугамаар эцэслэн тохиролцно.

Мэдлэг, туршлага солилцох зорилгоор музейн куратор, орлогч куратор, эрдэм шинжилгээний ажилтан, туслах куратор болон сан хөмрөгч нарыг дөрвөн долоо хоногийн хугацаагаар солилцно.

Урлагийн талаарх тогтмол хэвлэл солилцно.

9 дүгээр зүйл

Уран зохиол

Талууд зохиолчдын төлөөлөгчдийг харилцан адил байх зарчмыг баримтлан солилцно. Талууд эдгээр айлчлалын дэлгэрэнгүйг дипломат шугамаар харилцан шийдвэрлэнэ.

Талууд хоёр орны алдартай зохиолч, яруу найрагчдын бүтээлийг орчуулахыг хөхиүлэн дэмжинэ.

10 дугаар зүйл

Судалгаа болон баримтжуулалт

Талууд дараахь чиглэлийг дэмжинэ:

- а. Уран сайхны өв, ардын урлаг/уламжлал, аман зохиол судлах;
- б. Оюутан сурагчдын танин мэдэхүй, ур чадварыг хөгжүүлэх бүтээлч үйл ажиллагааг хөгжүүлэх;
- в. Урлагийн академи, музей, соёлын төв, хүүхдийн боловсролын байгууллагын сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх боломжуудыг судлах.

11 дүгээр зүйл

Спорт

Талууд спортын салбарт туршлага солилцож, спортын янз бүрийн төрлөөр баг, дасгалжуулагч, зохион байгуулагч нарыг харилцан солилцох боломжийг эрэлхийлэх бөгөөд үүнтэй холбогдсон тодорхой асуудлыг харилцан зөвлөлдөх замаар шийдвэрлэнэ.

12 дугаар зүйл

Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл

Талууд тус тусын үндэсний баярыг радио, телевизээр дамжуулж, телевизийн нэвтрүүлэг болон ардын дуу, хөгжмийн радио бичлэг солилцохыг хөхиүлэн дэмжинэ.

Талууд 5-аас илүүгүй хоногийн хугацаагаар хоёр сэтгүүлч солилцох бөгөөд хоёр сэтгүүлчийн нэг нь Засгийн газрын мэдээллийг олон нийтэд мэдээлэх үүргийг хүлээсэн байх шаардлагатай.

13 дугаар зүйл

Бусад зүйл

Энэхүү хөтөлбөр нь гарын үсэг зурсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл хүчинтэй байна.

Талууд Соёлын солилцооны хөтөлбөрийг дипломат шугамаар харилцан бичгээр зөвшилцөх замаар дахин хянах буюу өөрчилж шийдвэрлэнэ.

Энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжих солилцооны санхүүгийн болон ерөнхий нөхцөлийг дипломат шугамаар харилцан зөвлөлдөх замаар шийдвэрлэнэ.

Талуудын аль нэг нь энэхүү хөтөлбөрийг цуцлах мэдэгдлийг нөгөө талдаа зургаан сарын өмнө бичгээр өгснөөр цуцалж болно. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол энэхүү хөтөлбөр цуцлагдсан нь тус хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй ямар нэгэн хөтөлбөр, төслийг дуусгах үндэслэл болохгүй.

Энэхүү хөтөлбөрийг 2019 оны 9 дүгээр сарын ... -ны өдөр Шинэ Дели хотноо хинди, монгол, англи хэлээр үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй.

Хөтөлбөрийг тайлбарлахад зөрүү гарвал англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

**БҮГД НАЙРАМДАХ ЭНЭТХЭГ
УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ**

М. П. СИНГХ

**БҮГД НАЙРАМДАХ ЭНЭТХЭГ
УЛСААС МОНГОЛ УЛСАД СУУГАА
ЭЛЧИН САЙД**

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ**

ДАМДИНЫ ЦОГТБААТАР
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД